

Civilutskottets betänkande 2019/20:CU9

Hyresrätt m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör ett stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden. Enligt utskottet bör regeringen återkomma med förslag som stärker konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden. Motionsyrkandena handlar bl.a. om hyresrätt, bostadsrätt och ägarlägenheter.

I betänkandet finns fyra reservationer (C, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 70 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Hyreslagen	6
Kriminella gruppers användning av lägenheter	7
Bostadsrättsregister	9
Stärkt skydd för bostadsrättsinnehavare	12
Motioner som bereds förenklat	15
Reservationer	17
1. Hyreslagen, punkt 1 (V)	17
2. Hyreslagen, punkt 1 (KD)	18
3. Kriminella gruppers användning av lägenheter, punkt 2 (L)	18
4. Bostadsrättsregister, punkt 3 (C, L)	19
Särskilt yttrande	21
Motioner som bereds förenklat, punkt 5 (M, SD, C, V, KD, L)	21
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Hyreslagen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:869 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkande 9 och

2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 60.

Reservation 1 (V)

Reservation 2 (KD)

2. Kriminella gruppers användning av lägenheter

Riksdagen avslår motion

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7.

Reservation 3 (L)

3. Bostadsrättsregister

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 20,

2019/20:3139 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD) yrkande 3 och

2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 33.

Reservation 4 (C, L)

4. Stärkt skydd för bostadsrättsinnehavare

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör återkomma med förslag som stärker konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2019/20:329 av Hillevi Larsson (S),

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 30,

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 19,

2019/20:2839 av Boriana Åberg (M) yrkandena 2 och 3 samt

2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 35.

5. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:516 av Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C) yrkande 3,

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 6 och 14,

2019/20:843 av Dag Larsson (S),

2019/20:869 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkandena 1–5, 7 och 8,

2019/20:954 av Markus Wiechel (SD),

2019/20:1119 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S),

2019/20:1436 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),
2019/20:2148 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkandena 1–4,
2019/20:2149 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkandena 3 och
9–11,
2019/20:2507 av Hans Rothenberg (M),
2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 2–4, 11 och 13–17,
2019/20:2831 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12,
2019/20:2869 av Boriana Åberg (M),
2019/20:3026 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S),
2019/20:3139 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)
yrkandena 1, 2 och 4–9,
2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkandena 37–41, 67 och 68,
2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkandena 1 och 20,
2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkandena 30, 31, 34, 37,
45 och 46 samt
2019/20:3360 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkande 24.

Stockholm den 13 februari 2020

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Lars Beckman (M), Roger Hedlund (SD), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Ola Möller (S), Malin Danielsson (L) och Inga-Lill Sjöblom (S).

Redogörelse för ärendet

I ärendet behandlar utskottet ca 70 motionsyrkanden som väckts under allmänna motionstiden 2019/20 och som gäller hyresrätten som upplåtelseform, framför allt utformningen av bestämmelserna i hyreslagen (12 kap. jordabalken), bostadsrätter och ägarlägenheter. Av dessa behandlas ca 60 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Utskottet behandlar under skilda rubriker de olika frågor som aktualiseras i motionerna.

Motionsyrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Hyreslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av situationen för de hyresgäster som finns kvar efter en ombildning från hyresrätter till bostadsrätter och en definition av begreppet studentbostad. Utskottet anser inte att det finns anledning att vidta några åtgärder med anledning av motionerna.

Jämför reservation 1 (V) och 2 (KD).

Motionen

Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) begär i kommittémotion 2019/20:869 yrkande 9 ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att se över situationen för de hyresgäster som finns kvar efter en ombildning från hyresrätter till bostadsrätter, och föreslå åtgärder för att stärka dessa hyresgästers ställning.

I kommittémotion 2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 60 begärs ett tillkännagivande om att det ska införas en definition av studentbostäder i hyreslagen. Enligt motionärerna skulle en definition undanröja tydliga problem på bostadsmarknaden och öppna upp för specialregler som skulle ge en bättre funktion på studentbostadsmarknaden.

Hyresförhållanden efter ombildning till bostadsrätter

Den hyresgäst som vid en ombildning till bostadsrätt inte köper sin lägenhet bor kvar med samma rättigheter och på samma villkor som tidigare. Bostadsrättsföreningen blir hyresgästens nya hyresvärd och hyreslagen fortsätter att gälla, dvs. bostadsrättsföreningen har samma skyldigheter som andra hyresvärdar.

Definition av studentbostäder

Begreppet studentbostad eller studentlägenhet återfinns inte i hyreslagen och därmed finns inte heller någon definition av begreppet.

I Boverkets byggregler¹ finns en definition av begreppet studentbostad med innebörden att det är bostäder avsedda för studerande vid universitet eller högskolor. För studentbostäder gäller vissa lättnader i byggreglerna.

---

¹ Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BBR 2011:6).

Enligt branschorganisationen Studentbostadsföretagen är studentbostaden en hyresbostad som är till för studenter vid studiemedelsberättigande eftergymnasial utbildning, där besittningsrätten är begränsad och kopplad till studierna.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet redogjort för ovan gäller hyreslagen i samma utsträckning som tidigare för de hyresgäster som vid en ombildning till bostadsrätter väljer att bo kvar i sin hyresrätt. Utskottet anser inte att det framkommit några skäl som medför att det finns anledning att göra en översyn och eventuellt införa särskilda bestämmelser för denna grupp av hyresgäster. Utskottet avstyrker därför detta motionsyrkande.

Utskottet konstaterar att det inte finns några bestämmelser i hyreslagen som gäller specifikt för studentbostäder. Utskottet anser därför att det i dagsläget inte finns något behov av en definition av begreppet studentbostad i hyreslagen. Mot denna bakgrund avstyrks även detta motionsyrkande.

Kriminella gruppers användning av lägenheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av möjligheterna att förverka hyreskontrakt vid kriminell verksamhet. Utskottet anser inte att det finns anledning att vidta några åtgärder med anledning av motionen.

Jämför reservation 3 (L).

Motionen

Robert Hannah m.fl. (L) begär i kommittémotion 2019/20:2802 yrkande 7 ett tillkännagivande om en översyn av möjligheterna att förverka hyreskontrakt vid kriminell verksamhet.

Gällande rätt

Det finns vissa möjligheter att säga upp en hyresgäst när han eller hon använder sin lägenhet för brottslig verksamhet. Hyresrätten förverkas t.ex. om hyresgästen eller någon som denne ansvarar för har gjort sig skyldig till störningar som inte kan anses normala och om lägenheten till väsentlig del används för sådan näringsverksamhet eller liknande verksamhet som är brottslig eller där brottsligt förfarande ingår till en inte oväsentlig del (42 § första stycket 6 och 9 hyreslagen). I det senare fallet är det lägenhetens karaktär av ett typiskt hjälpmedel eller en förutsättning för brottsligheten som

grundar förverkandet (se prop. 1979/80:179 s. 29). Kraven är högt ställda för att en hyresrätt ska förverkas på denna grund.

En uppsägning kan även ske till hyrestidens slut enligt reglerna om detta (se bl.a. 46 § första stycket 2 och 10 samt 57 § första stycket 1 och 5 hyreslagen).

Utredningen om stärkt ställning för hyresgäster

Hyresgästutredningen har haft i uppdrag bl.a. att belysa problemen med kriminella grupperingars användning av hyreslägenheter och ta ställning till om det bör bli lättare att säga upp hyresavtal för lägenheter som används av dessa. Utredningen skulle även undersöka hur vanligt problemet med kriminella grupperingars användning av hyreslägenheter är.

Utredningen bedömer i betänkandet Stärkt ställning för hyresgäster (SOU 2017:33) att problemen med kriminella grupperingars användning av lägenheter i huvudsak inte är hyresrättsliga. Utredningen föreslår därför inte någon förändring av hyreslagstiftningen.

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2019 behandlade och avstyrkte utskottet ett motionsyrkande om en översyn av möjligheterna att förverka hyreskontrakt vid kriminell verksamhet. Utskottet delade Hyresgästutredningens bedömning att de problem som aktualiseras genom kriminella gruppers användning av lägenheter i huvudsak inte är hyresrättsliga och konstaterade att det redan finns bestämmelser i hyreslagen som gör det möjligt att i vissa situationer säga upp en hyresgäst som använder sin lägenhet för brottslig verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin uppfattning att de problem som aktualiseras genom kriminella gruppers användning av lägenheter i huvudsak inte är hyresrättsliga och att det inte finns anledning att vidta några åtgärder med anledning av det förslag som lämnas i motionen. Därmed avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Bostadsrättsregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ett offentligt bostadsrättsregister. Utskottet hänvisar till en kommande utredning.

Jämför reservation 4 (C, L).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om att förutsättningarna för att inrätta ett avgiftsfinansierat bostadsrättsregister i offentlig regi ska utredas. Liknande förslag om att inrätta ett nationellt bostadsrättsregister framförs i kommittémotion 2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 33 och motion 2019/20:3139 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD) yrkande 3.

Bakgrund

Gällande rätt

Det finns inte något centralt register över bostadsrätter, varken statligt eller privat. Däremot ska en bostadsrättsförenings styrelse förutom medlemsförteckningen föra en lägenhetsförteckning. Förteckningarna kan bestå av betryggande lösblads- eller kortsytem. De kan också föras med automatisk databehandling eller på annat liknande sätt (9 kap. 8 § bostadsrättslagen [1991:614]). Medlemsförteckningen ska ha till ändamål att ge föreningen, medlemmarna och andra underlag för att bedöma medlemsförhållandena i föreningen. Förteckningen ska innehålla uppgift om varje medlems namn och postadress, tidpunkten för medlemmens inträde i föreningen och den bostadsrätt som medlemmen har. Förteckningen ska hållas tillgänglig hos föreningen för var och en som vill ta del av den (9 kap. 9 § bostadsrättslagen).

Lägenhetsförteckningen ska för varje lägenhet ange lägenhetens beteckning, belägenhet, rumsantal och övriga utrymmen, dagen för Bolagsverkets registrering av den ekonomiska plan som ligger till grund för upplåtelsen, bostadsrättshavarens namn och insatsen för bostadsrätten. Uppgifterna ska genast föras in i lägenhetsförteckningen när en lägenhet upplåts med bostadsrätt. Underrättas föreningen om att en bostadsrätt har pantsatts eller om någon uppgift i förteckningen ändras, ska detta genast antecknas. Vid en överlåtelse av en bostadsrätt ska en kopia av överlåtelseavtalet fogas till förteckningen på lämpligt sätt. Dagen för anteckningen ska anges (9 kap. 10 § bostadsrättslagen). En pantsättning av en bostadsrätt får sakrättsligt skydd när bostadsrättsföreningen underrättas om pantsättningen.

Bostadsrättsutredningen

Bostadsrättsutredningen har föreslagit att ett bostadsrättsregister och ett system för bostadsrättsinteckningar ska införas (SOU 1998:80). Förslaget innebär bl.a. att det införs ett inteckningssystem för bostadsrätter liknande det som gäller för fastigheter. Enligt förslaget ska det även byggas upp ett centralt statligt bostadsrättsregister över alla bostadsrätter. Lantmäteriet ska vara ansvarigt för registret, men en ny myndighet ska stå för prövning och registrering.

Promemorian Bostadsrättsregister – några modeller för registrering av bostadsrätter

I promemorian Bostadsrättsregister – några modeller för registrering av bostadsrätter (Ds 2007:12) behandlas främst två redan framförda förslag. Det ena förslaget är det som Bostadsrättsutredningen lämnat och som nämnts i föregående avsnitt. Det andra förslaget har tagits fram av en projektgrupp med representanter för några av de stora bostadsrättsorganisationerna och Svenska Bankföreningen. Enligt båda förslagen bör det införas ett enhetligt system för registrering av bostadsrätter. Förslagen syftar också till att förbättra förhållandena vid pantsättning. Det utredningsuppdrag som har mynnat ut i promemorian har gått ut på att komplettera projektgruppens förslag och jämföra de båda förslagen, dock utan att lämna några författningsförslag. Utredaren presenterar dessutom – översiktligt – ett eget förslag. Utredaren anser att inte något av de båda förslag som varit utgångspunkten för utredningsuppdraget bör väljas. Bland annat anför utredaren att Bostadsrättsutredningens förslag är onödigt ingripande. Det finns i stället anledning att överväga ett tredje alternativ, som kan ta till vara bra delar från båda förslagen. Ett sådant alternativ bör enligt utredaren ha följande utgångspunkter.

Utredaren anser att det behövs ett centralt bostadsrättsregister för att snabbt och enkelt ge upplysning om bostadsrätter. Registret behövs också för registrering av pantsättningar. Kreditgivare och mäklare, men även andra intressenter såsom bostadsrättsföreningar och förvaltare, efterfrågar registeruppgifterna. Registerinnehållet ska koncentreras till uppgifter om bostadsrättshavare, pantsättningar och den information som behövs för att knyta dessa uppgifter till en viss lägenhet. Även vissa uppgifter om förvärv (pris m.m.) behöver registreras. Dagens modell för pantsättning kan i princip behållas. Panträkten bör dock registreras vid källan, dvs. av kreditinstitutet. Genom registreringen får panträkten sakrättsligt skydd. Även uppgifter om bostadsrättshavaren och bostadsrätten bör registreras vid källan, närmare bestämt av bostadsrättsföreningarna och deras förvaltare. Det ska inte göras någon myndighetsprövning av överlåtelse. Enligt utredaren talar övervägande skäl för ett statligt bostadsrättsregister under Lantmäteriets ansvar, men registret ska skötas av användarna. Främst för mindre bostadsrättsföreningar behöver det finnas ett ”pappersalternativ”. Det ska göras möjligt för en

förening att överlåta registreringen till Lantmäteriet. Kreditgivare, bostadsrättsföreningar, förvaltare och mäklare ska ha direktåtkomst till registret. Användarna bör medverka i uppbyggnaden och utvecklingen av det nya registret. Kostnaden för det tredje alternativet bedöms vara lägre än för de båda andra. Registret föreslås bli finansierat genom avgifter från dem som använder registret.

Beredningen av promemorian inom Regeringskansliet avbröts av den dåvarande regeringen.

Utredningar

Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden konstaterar i sitt betänkande Stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden (SOU 2017:31) i likhet med de tidigare utredningarna att det finns allvarliga brister i det nuvarande systemet för pantsättningar av bostadsrätter. En betydligt mer betryggande ordning skulle man enligt utredningen få om man införde ett centralt register för bostadsrätter, i vilket uppgifter om pantsättningar kunde registreras. Några förslag om detta lämnas dock inte eftersom det inte ingick i uppdraget, och utredningen anser att frågan återigen bör utredas särskilt.

Enligt uppgift från Regeringskansliet kommer det att tillsättas en utredning avseende frågan om bostadsrättsregister.

Tidigare riksdagsbehandling

Förslag om att införa ett offentligt bostadsrättsregister har behandlats och avstyrkts av utskottet vid flera tillfällen. Våren 2019 hänvisade utskottet till Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknadens bedömning att frågan om att införa ett centralt register för bostadsrätter bör övervägas på nytt. Utskottet ansåg inte att frågan har en sådan prioritet att riksdagen bör vidta åtgärder med anledning av motionsyrkandena (bet. 2018/19:CU8).

Utskottets ställningstagande

Som konstaterats ovan är en utredning avseende frågan om bostadsrättsregister på gång. Utskottet ser inte någon anledning att föregripa detta arbete och avstyrker därmed motionsyrkandena.

Stärkt skydd för bostadsrättsinnehavare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör återkomma med förslag som stärker konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Motionen

I kommittémotion 2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 30 begärs ett tillkännagivande om att ledamöter i bostadsrättsföreningars styrelser ska vara folkbokförda på en adress kopplad till föreningen för att förhindra plundring av föreningens ekonomiska resurser.

I kommittémotion 2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 19 föreslås en översyn av bostadsrättslagen för att säkerställa ett ändamålsenligt ramverk för bostadsrättsföreningars skötsel och bostadsrättsinnehavarnas juridiska trygghet gentemot föreningen. Motionärerna anför bl.a. att det saknas uttryckliga regler om vem som är behörig att ansöka om att försätta en bostadsrättsförening i konkurs.

Ola Johansson m.fl. (C) begär i kommittémotion 2019/20:3266 yrkande 35 ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra de åtgärder som Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden föreslagit i sitt betänkande (SOU 2017:31) och utreda om det finns ytterligare skäl att lagstifta på området.

Boriana Åberg (M) begär i motion 2019/20:2839 tillkännagivanden om att regeringen bör uppdra åt någon av de befintliga statliga myndigheterna att sköta kontrollen av bostadsrättsföreningar (yrkande 2) och tillsätta en utredning i syfte att stärka skyddet för ägare av bostadsrätter (yrkande 3).

I motion 2019/20:329 av Hillevi Larsson (S) föreslås lagändringar för att förhindra kapning och plundring av bostadsrättsföreningar, bl.a. liknande förslag om krav på folkbokföring i bostadsrättsföreningen för styrelseledamöter och en myndighet som ansvarar för tillsyn och kontroll av bostadsrättsföreningar.

Folkbokföring

En person ska enligt 6 § folkbokföringslagen (1991:481) folkbokföras på den fastighet och i den kommun där han eller hon enligt 7 och 8–13 §§ är att anse som bosatt. En person som folkbokförs på en fastighet som innehåller flera bostadslägenheter ska folkbokföras också på en lägenhet.

Av 7 § folkbokföringslagen framgår följande. En person anses som huvudregel vara bosatt på den fastighet där han eller hon regelmässigt tillbringar eller, när byte av bostad har skett, kan antas komma att regelmässigt tillbringa

sin dygnsvila. Den som därigenom kan anses vara bosatt på fler än en fastighet anses vara bosatt på den fastighet där han eller hon med hänsyn till samtliga omständigheter får anses ha sin egentliga hemvist. En person ska anses regelmässigt tillbringa sin dygnsvila på en fastighet där han eller hon under sin normala livsföring tillbringar dygnsvilan minst en gång i veckan eller i samma omfattning men med en annan förläggning i tiden.

Vad gäller folkbokföring innehåller bostadsrättslagen (1991:614) endast en bestämmelse om att de bostadshyresgäster som gått med på ett beslut om att förvärva ett hus för ombildning av hyresrätt till bostadsrätt ska vara folkbokförda på fastigheten (9 kap. 19 §).

Bestämmelser om konkurs

Bestämmelser om förfarandet vid konkurs finns i konkurslagen (1987:672), förkortad KL. I 2 kap. 1 § KL anges att en ansökan om konkurs ska göras skriftligen hos behörig tingsrätt och vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud. Avser ansökan en juridisk person (aktiebolag, ekonomisk förening eller handelsbolag), ska ett registreringsbevis bifogas. Ett registreringsbevis innehåller uppgifter om bl.a. företagets namn, verksamhet, firmatecknare, adress och styrelse. Enligt 2 kap. 7 § KL ska en uppgift av gäldenären om att han eller hon är insolvent godtas, om det inte finns särskilda skäl att inte göra det. I förarbetena till motsvarande bestämmelse i den tidigare gällande konkurslagen anförs att gäldenärens uppgift om obestånd undantagsvis bör prövas närmare och att det i normalfallet inte ligger någon undersökningsplikt på domstolen.

En bostadsrättsförening kan upphöra genom fusion, likvidation eller genom konkurs. Bestämmelserna om likvidation och upplösning i 17 och 18 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar för bostadsrättsföreningar. I stället för 17 kap. 2 och 10 §§ i den lagen gäller dock 9 kap. 29 a § bostadsrättslagen. Där anges att ett beslut om likvidation är giltigt om samtliga röstberättigade i föreningen har röstat för det. Beslutet är även giltigt om det har fattats på två av varandra följande föreningsstämmor och minst två tredjedelar av de röstande på den senare stämman har röstat för beslutet. Motsvarande bestämmelser om hur ett beslut om konkurs ska fattas eller när ett sådant beslut är giltigt finns inte i bostadsrättslagen eller i lagen om ekonomiska föreningar.

Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden

I april 2017 överlämnade Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden sitt betänkande (SOU 2017:31) till regeringen. Utredningen lämnar ett antal förslag som syftar till att stärka det konsumenträttsliga skyddet på bostadsmarknaden. Förslagen gäller bl.a. redovisning och framtida underhåll, den ekonomiska planen och

intygsgivningen, skyddet för den som har tecknat förhandsavtal eller anmält intresse för en bostadsrätt, skyddet vid överlåtelse, pantsättning och utmätning och underhåll och förändring av bostadsrättshavarens lägenhet.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Statsrådet Morgan Johansson svarade under hösten 2019 i en interpellation (ip. 2019/20:134) på frågor om regeringen har för avsikt att komma med förslag som stärker konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden och använda Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknadens betänkande som underlag för eventuella förslag. Statsrådet anförde att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med frågor som gäller konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden och att förslagen i betänkandet ingår som en del i detta arbete. Enligt statsrådet behöver utredningen kompletteras för att regeringen ska kunna lägga fram ett starkt förslag. Utöver utredningens förslag arbetar Regeringskansliet med frågeställningen om minoritetsskyddet, och regeringen hoppas i närtid kunna gå fram med ett förslag som innebär att en minoritet på 10 procent ska kunna gå direkt till Bolagsverket för att få till stånd en särskild granskning av föreningen utan att behöva ha ett stämmobeslut.

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen genomför just nu en granskning av konsumentskydd vid köp av nyproducerade bostadsrätter. Resultatet av granskningen kommer att presenteras i en rapport med planerad publicering i februari 2020. Syftet är att granska om staten har gjort tillräckligt för att säkerställa att nyproducerade bostadsrätter säljs på en väl fungerande konsumentmarknad, dvs. där konsumenten har ett ändamålsenligt skydd i lagstiftningen och får information som möjliggör välgrundade beslut.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte våren 2018 ett motionsyrkande som rörde krav på att en innehavare av en bostadsrätt ska folkbokföra sig i bostaden (bet. 2017/18:CU17). Våren 2019 behandlade och avstyrkte utskottet förslag om förbättringar av konsumentskyddet vid nyproduktion med hänvisning till att Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknadens betänkande bereddes inom Regeringskansliet. Vidare ansåg utskottet att det inte fanns skäl att vidta några åtgärder med anledning av ett yrkande om en översyn av bostadsrättslagen (bet. 2018/19:CU8).

Utskottets ställningstagande

Bostadsrätten är en viktig upplåtelseform som behövs för att kunna skapa fler bostäder på den svenska bostadsmarknaden. Det måste därför vara tryggt att bo och investera i bostadsrättslägenheter, särskilt med beaktande av att köpet

av en bostadsrätt ofta har väldigt stor ekonomisk betydelse för en privatperson. Det finns flera exempel från senare tid på hur oseriösa aktörer på olika sätt har misskött bostadsrättsföreningar. När kontrollen av bostadsrättsföreningar hamnar hos oseriösa aktörer kan följderna för de enskilda bostadsrättsinnehavarna bli förödande och stora ekonomiska värden gå förlorade. Detta har aktualiserat ett behov av att vidta åtgärder för att stärka skyddet för bostadsrättsinnehavare.

Utredningen om stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden har lämnat förslag som berör flera olika delar av konsumentskyddet. Utskottet anser att utredningens förslag är angelägna och anser att regeringen bör prioritera den fortsatta beredningen av förslagen, så att lagändringar kan träda i kraft så snart som möjligt. Som statsrådet Morgan Johansson anfört i interpellationen som redovisats ovan är det dock viktigt att frågan om ett stärkt konsumentskydd behandlas i ett bredare perspektiv. För att säkerställa ett ändamålsenligt regelverk som tryggar bostadsrättsinnehavarnas skydd gentemot föreningen anser utskottet att regeringen samtidigt bör överväga om utredningen ska kompletteras med andra förslag.

Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen bör återkomma med förslag som stärker konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden. Det som utskottet nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Detta innebär delvis bifall till kommittémotionerna 2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 30, 2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 19 och 2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 35 samt till motionerna 2019/20:329 av Hillevi Larsson (S) och 2019/20:2839 av Borian Åberg (M) yrkandena 2 och 3.

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför det särskilda yttrandet (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets ställningstagande

I motioner från allmänna motionstiden 2019/20 har väckts förslag som rör det grundläggande hyressättningssystemet, presumtionshyror, förbättrings- och ändringsarbeten, andrahandsupplåtelser och privatuthyrning, deposition, hyresstatistik och hyresrättsregister, till- och frånval, rivningskontrakt, bristande fastighetsförvaltning och underhåll, åtgärder mot handel med svarta hyreskontrakt, besittningsskyddet, trångboddhet, yrkesmässig förmedling av hyreskontrakt, partiella hyreskontrakt, ombildning till bostadsrätt, bostadsrättslagen, ägarlägenheter och hyrköpsystem. Motsvarande eller i allt väsentligt motsvarande motionsyrkanden har utskottet behandlat tidigare

under valperioden. Detta har gjorts i betänkandena 2018/19:CU8, 2018/19:CU17 och 2018/19:CU18, och riksdagen har följt utskottets förslag. Utskottet står fast vid sina senaste ställningstaganden, och det finns inte heller andra skäl att åter behandla motionerna i vanlig ordning. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Reservationer

1. Hyreslagen, punkt 1 (V)

av Momodou Malcolm Jallow (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:869 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkande 9 och
avslår motion
2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 60.

Ställningstagande

De senaste decennierna har ett stort antal hyresrätter, såväl privata som allmännyttiga, ombildats till bostadsrätter. I samband med dessa ombildningar har en del hyresgäster, av olika skäl, inte ombildat sin hyresrätt till bostadsrätt. Några av dem har, inför ombildningen, bytt sin hyresrätt mot en annan hyresrätt i syfte att kunna fortsätta att bo kvar i exempelvis allmännyttan med de fördelar detta innebär. Andra har blivit kvar som hyresgäster i bostadsrättsföreningarna med sina forna grannar som hyresvärd. Denna grupp av kvarboende hyresgäster kallas resthyresgäster.

Enligt hyreslagen har resthyresgäster samma rättigheter som andra hyresgäster. I praktiken har dock resthyresgäster en svag ställning jämfört med andra hyresgäster. De har sämre möjligheter att byta sin lägenhet mot en annan hyresrätt, de befinner sig i underläge gentemot sin hyresvärd, dvs. bostadsrättsföreningen, och bostadsrättsföreningar är i regel sämre hyresvärdar än traditionella bostadsföretag. Sammantaget får resthyresgästen, genom ombildningen, ett andra klassens förstahandskontrakt.

Bostadsrättsföreningarna har, å sin sida, starka ekonomiska incitament för att bli av med resthyresgästerna. När en resthyresgäst flyttar från sin lägenhet kan föreningen sälja lägenheten och därmed förstärka föreningens ekonomi. Enskilda resthyresgäster vittnar om att de utsatts för hot och trakasserier för att förmås att flytta. I vissa fall har resthyresgäster vräkts på tivelaktiga grunder efter ogrundade anklagelser om störningar och obetalda hyror. Många resthyresgäster upplever sig rättslösa.

Jag anser att det finns ett stort behov av att stärka resthyresgästernas ställning, inte minst mot bakgrund av att ombildningar av hyresrätt till bostadsrätt tenderar att öka i omfattning. Såväl Hyresgästföreningen som medierna har uppmärksammat resthyresgästernas situation under lång tid.

Frågan har dock inte varit föremål för någon statlig utredning. Det är hög tid att regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att dels se över resthysesgästers situation, dels föreslå åtgärder för att stärka resthysesgästers ställning. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

2. Hyreslagen, punkt 1 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänner detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 60 och
avslår motion
2019/20:869 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkande 9.

Ställningstagande

Att det inte finns någon juridisk definition av studentbostäder skapar onödiga hinder och kostnader på bostadsmarknaden. Det är inte rimligt att Boverkets byggregler medger en viss typ av omfattning som efter färdigställande kan överprövas med hänvisning till jordabalken, vilket kan leda till ombyggnation av nybyggda bostäder.

Jag anser att det behövs en definition av studentbostäder som tas in i hyreslagen. Förutom att undanröja tydliga problem på bostadsmarknaden skulle en definition leda till fler positiva effekter. Ett fastställande av vad som utmärker en studentbostad öppnar nämligen upp för specialregler som skulle ge en bättre funktion på studentbostadsmarknaden. Att bättre kunna anpassa regelverket efter studenternas förutsättningar och studentbostadens användning och syfte, skulle leda till en mer flexibel marknad för studenterna och lägre kostnader för studentbostadsföretagen. Detta skulle öka byggandet och ge mer ändamålsenliga studentbostäder. Resultatet skulle bli fler och bättre studentbostäder som är tillgängliga vid rätt tillfälle och till ett lägre pris.

3. Kriminella gruppers användning av lägenheter, punkt 2 (L)

av Malin Danielsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

Kriminella grupperingars verksamhet är ett omfattande problem för samhället. Lägenheter och förråd utnyttjas som vapengömmor, och bostadslägenheter används som planeringslokaler för kriminell verksamhet eller som mellanlager för narkotika på väg ut på marknaden.

Det finns vissa möjligheter att säga upp hyresgäster vid ett systematiskt nyttjande av en lägenhet för brottslig verksamhet. Kraven är dock högt ställda, och bevisvärigheter gör att bestämmelserna kan vara svåra att tillämpa i praktiken. Vid sidan av den civilrättsliga lagstiftningen finns det också ett visst straffrättsligt ansvar reglerat för fastighetsägaren.

Jag vill se en översyn av lagstiftningen för att öka möjligheten att förverka hyreskontraktet om lägenheten eller lokalen används för kriminell verksamhet. Ämnet är komplext och rättssäkerhetsfrågorna är centrala i sammanhanget. Det är dock otillfredsställande att det i dag är alltför svårt att säga upp yrkeskriminella från en lokal eller en lägenhet där det bedrivs grov kriminalitet på ett sätt som allvarligt påverkar de kringboendes trygghet.

Vid en översyn av lagstiftningen anser jag att det är viktigt att utredningen också titta på möjligheterna att förverka hyreskontraktet om de personer som lever eller arbetar i lägenheten eller lokalen utgör ett påtagligt säkerhetsshot och en fara för de personer som bor eller arbetar i omgivningen genom att de ägnar sig åt grov kriminalitet.

Jag anser att det behövs en översyn av möjligheterna att förverka hyreskontrakt vid kriminell verksamhet. I översynen bör också analyseras om det finns behov av att ytterligare skärpa reglerna om förverkande för att motverka motsvarande missbruk av ägda bostäder (bostadsrätter, ägarlägenheter och småhus). Det är regeringens uppgift att göra detta och därefter återkomma till riksdagen med nödvändiga lagförslag. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

4. Bostadsrättsregister, punkt 3 (C, L)

av Ola Johansson (C) och Malin Danielsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 20,
2019/20:3139 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD) yrkande
3 och
2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 33.

Ställningstagande

Det finns inte något centralt register över landets bostadsrätter. I stället är det den lokala bostadsrättsföreningens ansvar att föra en förteckning över de lägenheter som är upplåtna med bostadsrätt. Denna förteckning utgör också grunden för uppgifter om pantsättning av bostadsrätten.

Frågan om att införa ett statligt register över bostadsrätter har varit aktuell under mycket lång tid. På senare tid har det också uppmärksammats att bostadsrättsföreningar råkat ut för att styrelseledamöter mer eller mindre kapat föreningen i syfte att tillskansa sig föreningens pengar.

Fördelarna med ett offentligt register är framför allt att tillförlitligheten hos uppgifterna om ägare och pantsättningar ökar samt att ägarbyten och pantsättningar kan hanteras betydligt snabbare. Ett sådant register skulle också avsevärt försvåra de bedrägerier som förekommer främst i samband med pantsättning av bostadsrätter.

Vi anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för att inrätta ett bostadsrättsregister i offentlig regi och därefter återkomma till riksdagen med förslag i frågan. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Motioner som bereds förenklat, punkt 5 (M, SD, C, V, KD, L)

Larry Söder (KD), Carl-Oskar Bohlin (M), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Lars Beckman (M), Roger Hedlund (SD), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M) och Malin Danielsson (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsyrkanden. När det gäller dessa yrkanden hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för våra respektive partier i motsvarande frågor i betänkandena 2018/19:CU8, 2018/19:CU17 och 2018/19:CU18. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:329 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av översyn av lagstiftningen mot kapning och plundring av bostadsrättsföreningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:516 av Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ny form av tomträtt och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka bostadsrättsföreningarna vid kommunala bostadsköp och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka trångboddhet och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ledamöter i bostadsrättsföreningars styrelser ska vara folkbokförda på en adress kopplad till föreningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:843 av Dag Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hyresgästernas ställning vid skada av hyresbostad och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:869 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förvärvslagen bör återinföras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som gör det lättare att få nedsatt hyra vid bristande underhåll och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna vid ärenden rörande tvångsförvaltning ska vara skyldiga att bistå med förvaltare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer att rivningskontrakt används till det de är avsedda för och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en statlig strategi mot slumförvaltning i syfte att åstadkomma en bättre myndighetssamverkan och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hyreslagen bör ändras så att hyresgästens besittningsrätt kvarstår även om en skada på lägenheten uppstått genom en brand och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att dels se över resthyresgästernas situation, dels föreslå åtgärder för att stärka resthyresgästernas ställning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:954 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dra tillbaka vissa skärpningar som genomfördes i regeringens proposition 2018/19:107 om åtgärder mot handel med hyreskontrakt och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1119 av Gustaf Lantz och Joakim Sandell (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en lämplighetsprövning vid förvärv av fastigheter i syfte att försvåra användning av bostäder och lokaler som ett led i den organiserade brottsligheten och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1436 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över garantisystemet för att minska risken att bostadsköpare drabbas av förluster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:2148 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påtaglighetsrekvisitet bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hyreslagen bör ändras så att överenskommelser mellan parterna om systematisering av hyran blir normerande i hyresnämndens bedömning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att se över presumtionshyressystemets effekt på dels hyresnivåerna i

- nyproduktion, dels medborgarnas möjligheter att efterfråga nyproducerade hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de nya regler kring tillval och frånval som genomförts mot bakgrund av proposition 2018/19:108 bör rivras upp och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2149 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett tioårigt moratorium för utbildningar av allmännyttiga hyresrätter till bostadsrätter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hyresvärdar bör åläggas att på förhand ge en uppskattning av hur hög hyran kommer att bli efter en ombyggnation och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hembudsrätten bör avskaffas vid försäljning av hyresfastigheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på förbättringar av rättssäkerheten vid utbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2507 av Hans Rothenberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bruksvärdessystemet till förmån för marknadshyror och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om andelsägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning från hyresrätter eller bostadsrätter till ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompletterande lagändringar för att underlätta ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminella gruppers användning av lägenheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uthyrning av enskilt rum i studentlägenhet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tvångsförvaltning av fastigheter som inte sköts av hyresvärderna och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hyresgästintresset vid ombyggnad eller renovering och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om depositioner av andrahandshyror och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om friare hyressättning vid uthyrning av villor, bostadsrätter och ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostadsrättshavares rätt att hyra ut sin lägenhet i andra hand och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av bostadsrättslagen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avgiftsfinansierat bostadsrättsregister i offentlig regi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2831 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra ombildning till ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2839 av Boriana Åberg (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt någon av de befintliga statliga myndigheterna att sköta kontrollen av bostadsrättsföreningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning i syfte att stärka skyddet för ägare av bostadsrätter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2869 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändring i bostadsrättslagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3026 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att vidta fler åtgärder för att motverka utbredningen av en parallell svart bostadsmarknad med inslag av grov ekonomisk brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3139 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta ett nationellt register för hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om offentlig statistik över landets hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett centralt och offentligt bostadsrättsregister och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att befintliga byggnader som tidigare har använts som bostäder ska kunna göras om till ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa kravet på tre bostadslägenheter vid etableringen av tredimensionella fastigheter med bostadsändamål och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uthyrning av bostadsrätter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hyresregleringarna och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hyresnämndens agerande vid tvister om hyran och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga presumtionshyrorna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD):

37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fri hyressättning i nyproduktion bör kombineras med skydd mot ockerhyror, offentlig hyresstatistik och stärkt besittningsskydd och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en viss andel av varje fastighet bör upplåtas enligt bruksvärdessystemet för bostadssociala ändamål och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gradvis anpassa hyresnivåer inom bruksvärdessystemet mot marknadsvärden och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en förbättrad hyresstatistik och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för de allmännyttiga bostadsföretagen att upplåta delar av sitt bostadsbestånd för hyrköp och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att definiera studentbostäder i hyreslagen och tillkännager detta för regeringen.

67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Ägarlägenhetsutredningens förslag och därmed möjliggöra ombildningar av hyresrätter till ägarlägenheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra att ägarlägenheter kan bildas ur det befintliga beståndet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bejaka upplåtelseformer såsom hyrköp och ägarlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bostadsrättsinnehavare bör ges större möjligheter att hyra ut sin lägenhet under en viss tid utan att bostadsrättsföreningen kan säga nej och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt bostadsrättsregister och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt konsumentmakt på bostadsrättsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att det blir möjligt att ombilda från hyresrätter till äganderätter och bostadsrätter i befintligt bestånd och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten som dagens lagstiftning ger styrelsen i en bostadsrättsförening att förhindra andrahandsuthyrning av bostadsrätter och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om hur man kan främja mer hyrköpsystem så att fler på lång sikt ska få möjlighet att äga sitt boende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa ersättningskravet för andrahandsuthyrning och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda incitamentsstrukturen för energieffektiviserande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att energieffektiviserande åtgärder och visst underhåll ska kunna kopplas till hyresnivå och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3360 av Gulan Avcı m.fl. (L):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att motverka trångboddhet inklusive ett ökat samarbete mellan fastighetsägare och det offentliga för att motverka svarthandel med hyreskontrakt och andrahandsuthyrning och tillkännager detta för regeringen.